

סמסטר א', תשע"א

בריאות ובטיחות העובד

מועד השיעור: יום א' 14:00 – 10:00

שם המרצה: ד"ר ענת דרך-זהבי

סוג הקורס: שיעור/סדנה

רמת הקורס: תואר ראשון

שעת הקבלה של המרצה: יום ב' 12:00-13:00, חדר 801

דרכי התקשרות: מספר טלפון - 8288007. דוא"ל – anatzd@research.haifa.ac.il

רקע כללי (רציונאל, מטרות הקורס):

מקצוע הסייעוד מוכר יותר ויותר בשנים האחרונות על ידי חוקרי ארגונים כמקצוע בדרגת סיכון גבוהה מבחינת הסיכוי להדבק במחלות מחד, ולפיתוח תסמונות לחץ שחיקה ופגיעה בבריאות מאידך. הקורס יסקור גישות תיאורטיות עדכניות לניהול מצבי עומס ולחץ ולקידום איכות חיים ובריאות במקום העבודה תוך הדגשת הפרספקטיבות של בעלי העניין השונים (הנהלה, לקוחות, צוות מטפל). במסגרת הקורס ננתח את הקונפליקט הקיים בין ארגון העבודה הסייעודית מחד ובריאות הצוות המטפל מאידך, ונגזור אסטרטגיות ניהוליות המשלבות איכות הטיפול עם בריאות העובד. בהתאם,

מטרות הקורס הן:

1. להקנות למשתתפים ידע, מיומנויות ותפיסת עולם, בתיאוריות לחץ והתמודדות ברמת הפרט, המחלקה והארגון.
2. להתנסות בסימולציות ארגוניות המאפשרות הבנת התהליכים הדינמיים המשפיעים על התנהגות הסטודנט בזמן לחץ.
3. לספק למשתתפים פורום לדיון ולפתרון דילמות ניהוליות, הצעות מן העבודה היומיומית בארגוני הבריאות.

מבנה הקורס:

הקורס ינוהל במתכונת סדנתית-התנסותית בשילוב חומר תיאורטי. דגש מיוחד יינתן בסדנה לניתוח של מצבים ניהוליים במחלקות המערבים מצבי לחץ, והצגת דרכי ההתנהגות של המשתתפים כמנהלים וחברים בארגונים על ידי שימוש בסימולציות ניהוליות.

דרישות ושיטות ההערכה:

מצגת (הנחיות יינתנו בנפרד) 20%
עבודה מסכמת (הנחיות יינתנו בנפרד) 80%
נוכחות חובה

נושאי הקורס ורשימת הקריאה:

תאריך	נושא	פעילות/חומר קריאה
17.10	1. מבוא: בריאות הצוות הסיעודי	תרגיל המבקר Bourbonnais, R., Comeau, M., & Vezina, M. (1999). Job strain and evolution of mental health among nurses. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> , 4, 95-107.
24.10	2. לחץ בארגוני בריאות:	Folkman, S., Lazarus, R.S., Dunkel-Schetter, C., DeLongis, A., & Gruen, R.J. (1986). Dynamics of a stressful encounter: Cognitive appraisal, coping, and encounter outcomes. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i> , 50(5), 992-1003. Theorell, T, & Karasek, R.A. (1996). Current issues relating to psychosocial job strain and cardiovascular disease research. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> , 1(1) , 9-26. Hobfoll, S. (2001) Conservation of Resources. <i>Applied Psychology: An International Review</i> , 50(3) 419-421. Weyers, S., Peter, R., Boggild, H., Jeppesen, H.J., & Siegrist, J. (2006). Psychosocial work

stress is associated with poor self-rated health in Danish nurses: A test of the effort-reward imbalance model. <i>Scandinavian Journal of Caring Sciences</i> , 20, 26-34.		
Mikkelsen, A. (2000). Work design and health: Two paradigms contrasted. In M. Vartiainen, F. Avallone, and N. Anderson (Eds.), <i>Innovative theories, tools, and practices in work and Organizational Psychology</i> (pp. 15-27). Goettingen: Hogrefe and Huber.	3. עיצוב העבודה הסייעודית ובריאות הצוות: מושגים תואמים או סותרים?	31.10
Drach-Zahavy, A. (2004). Exploring Team Support: The Role of Team's Design, Values, and Leader's Support. <i>Group Dynamics</i> , 8(4), 235-252. Moliner, C., Martinez, T.V., Peiro, J.M., Ramos, J., & Cropanzano, R. (2005). Relationships Between Organizational Justice and Burnout at the Work-Unit Level. <i>International Journal of Stress Management</i> , 12, 99-116.	4. תמיכה חברתית: גורם הבולם השפעות לחץ? הצגת ממצאי הראיונות בכיתה במצגת	7.11
Drach-Zahavy, A. (2007). Workplace health friendliness: A test of a cross-level model. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i> .	5. משאבים נוספים בעבודה	14.11
Dierdorff, E. C. and Ellington, K. It's the Nature of the Work: Examining Behavior-Based Sources of Work-Family Conflict Across Occupations. <i>Journal of Applied psychology</i> , 93(4), 883–892.	6. קונפליקט בית עבודה	21.11

<p>Somech, A. & Drach-Zahavy, A. (2007). Coping with work-family conflict: The distinctive effect of gender-role ideology. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 12(1), 1-19.</p>		
<p>Fritz, C. & Sonnentag, S. (2006). Recovery, well-Being, and performance-related outcomes: The role of workload and vacation experiences. <i>Journal of Applied Psychology</i>, 91, 936-945.</p> <p>Fritz, C. & Sonnentag, S. (2005). Recovery, health, and job performance: Effects of weekend experiences. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 10(3), 187-199.</p>	<p>7. מושג ההחלמה מלחץ</p>	<p>28.11</p>
<p>Smith Crowe, K., Burke, M. J., & Landis, R. S. (2003). Organizational climate as a moderator of safety knowledge-safety performance relationships. <i>Journal of Organizational Behavior</i>, 24(7, Special Issue), 861-876</p>	<p>8. בטיחות הצוות הסייעודי</p>	<p>12.12</p>
<p>Neal, A., Griffin, M. A., & Hart, P. M. (2000). The impact of organizational climate on safety climate and individual behavior. <i>Safety Science</i>, 34(1-3), 99-109.</p> <p>Neal, A., & Griffin, M. A. (2006). A study of the lagged relationships among safety climate, safety motivation, safety behavior, and accidents at the individual and group levels. <i>Journal of Applied Psychology</i>, 91(4), 946-953.</p>	<p>9. רמת הפרט: שימוש בצידו מגן: השפעתם של ידע, עמדות והטיות קוגניטיביות הצגת ממצאי התצפיות בכיתה במצגת</p>	<p>19.12</p>

<p>Xianqiong, F., Bobay, K. & Weiss. M.(2008). Patient safety culture in nursing: a dimensional concept analysis. <i>Journal of Advanced Nursing</i>, 310-319.</p> <p>Hofmann, D. A., Morgeson, F. P., & Gerras, S. J. (2003). Climate as a moderator of the relationship between leader-member exchange and content specific citizenship: Safety climate as an exemplar. <i>Journal of Applied Psychology</i>, 88(1), 170-178.</p> <p>Katz Navon, T., Naveh, E., & Stern, Z. (2005). Safety climate in health care organizations: A multidimensional approach. <i>Academy of Management Journal</i>, 48(6), 1075-1089.</p>	<p>10. רמת המחלקה: אקלים בטיחות</p>	<p>26.12</p>
<p>Edmondson, A. C., Bohmer, R. M., and Pisano, G. P. (2001). Disrupted routines: Team learning and new technology implementation in hospitals. <i>Administrative Science Quarterly</i>, 46(4), 685-716.</p> <p>Tucker, A.L., Nembhard, I.M., & Edmondson, A. (2007). Implementing new practices: An empirical study of organizational learning in hospital ICUs. <i>Management Science</i>, 53(6), 894-907</p>	<p>11. למידה מחלקתית</p>	<p>2.1</p>
<p>Weick, K.E. (1993). The Collapse of Sensemaking in Organizations: The Mann Gulch Disaster. <i>Administrative Science</i></p>	<p>12. מושג הדריכות</p>	<p>9.1</p>

<p>Quarterly, 38, 628-652.</p> <p>Vogus, T.J., & Welbourne, T.M. (2003). Structuring for high reliability: HR practices and mindful processes in reliability-seeking organizations. <i>Journal of Organizational Behavior</i>, 24, 877-903.</p>		
<p>Grandey, A. A., Kern, J. H., & Frone, M. R. (2007). Verbal abuse from outsiders versus insiders: Comparing frequency, impact on emotional exhaustion, and the role of emotional labor. <i>Journal of Occupational Health Psychology</i>, 12, 63–79.</p> <p>Neuman, J. H., & Baron, R. A. (1998). Workplace violence and workplace aggression: Evidence concerning specific forms, potential causes, and preferred targets. <i>Journal of Management</i>, 24, 391-419.</p>	<p>13. אלימות כלפי אנשי צוות סיעודי</p>	<p>16.1</p>

אתר הקורס: highlearn

